

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยี การปรับเปลี่ยนปฏิรูปสังคมไปสู่ความเป็นสังคมใหม่ ประกอบกับแนวคิดใหม่ การศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ในฐานะที่เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพเหมาะสมและมีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการของประเทศโดยการจัดการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการได้ถึงขีดสุดในทุกด้านได้แก่พัฒนาการทางกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา และสถาบันที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของมนุษย์ คือ สถาบันครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยการจัดการศึกษานั้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2555 – 2559) มุ่งให้เป็นหน้าที่รับผิดชอบของระบบโรงเรียน โดยการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและเป้าหมายที่คาดว่าจะได้รับจากโรงเรียนคือการได้พบเห็นเด็กที่มีความฉลาดเฉลียว มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง มีอารมณ์ดีร่าเริงแจ่มใสสมควรแก่วัย มีคุณธรรมมีความสามารถในการตัดสินใจและความสามารถในการแก้ปัญหา การช่วยเหลือตัวเอง การอยู่ร่วมกันกับเพื่อนและครูได้ดีไม่เป็นปัญหากับครูและผู้ปกครองเมื่อเติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศชาติ (รุ่งทิพย์ พรหมณะ. 2543 : 76 - 158)

ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีปัญญา มีความรู้ มีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ สามารถพัฒนาตนเองและร่วมมือกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ กล่าวถึงกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางด้านศิลปะชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะ วิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาส

ให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่างๆ สร้างและนำเสนอผลงานทางทัศนศิลป์จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิควิธีการของศิลปินในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ในวิถีประจำวัน (กรมวิชาการ 2551 : 182) ซึ่งเป็นไปตาม เลิศ อานันทนะ (2535 : 46) ที่พบว่าศิลปะมีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่เสมือนเป็นกุญแจที่ไขประตูแห่งการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และก้าวไปสู่โลกแห่งจินตนาการอย่างไม่มีขอบเขตจำกัด ซึ่งการพัฒนากระบวนการรับรู้ทางศิลปะ การเห็นภาพรวม การสังเคราะห์ละเอียดสามารถค้นพบศักยภาพของตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ ด้วยการมีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข ช่วยให้มีมุมมองและเข้าใจโลกทัศน์กว้างไกล ช่วยเสริมความรู้ ความเข้าใจ โน้ตสนัด้านอื่นๆ สะท้อนให้เห็นมุมมองของชีวิตสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และความเชื่อความศรัทธาทางศาสนา ด้วยลักษณะธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะคือการเรียนรู้เทคนิค วิธีการทำงาน ตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระ ทำให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริม สนับสนุนให้คิดริเริ่มสร้างสรรค์ดัดแปลงจินตนาการ มีสุนทรียภาพ และเห็นคุณค่าของศิลปะ วัฒนธรรมไทยและสากล (กรมวิชาการ. 2546 : 1-2) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเสริมสร้างให้ชีวิตมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ช่วยให้มีจิตใจงดงาม มีสมาธิ สุขภาพกายและสุขภาพจิตมีความสมดุล อันเป็นรากฐานของการพัฒนาชีวิตที่สมบูรณ์ เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของมนุษยชาติโดยส่วนตน และส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพของชีวิตของสังคมโดยรวม (กรมวิชาการ. 2546 : 2)

ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคลเพื่อให้เป็นพลเมืองดีที่มีคุณภาพของสังคมและประเทศชาติ ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะจะต้องตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของวิชาศิลปะ ซึ่งมีอิทธิพลและส่งผลต่อการเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนดังกล่าว ครูผู้สอนศิลปะจะต้องศึกษาวิเคราะห์จุดเน้นของหลักสูตรเพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนอันจะเป็นข้อมูลพื้นฐานนำมาสู่การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบ กิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียนรวมทั้งการประเมินผลตรวจสอบว่าผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีทิศทางและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรหรือไม่แต่การที่จะให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้อย่างครบถ้วนนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจาก

ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะปัญหาในกระบวนการจัดการเรียน การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะนั้น คือ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่เร้าใจ นักเรียนไม่ได้แสดงออกทางความคิด เมื่อหน้าต่อการรับรู้ทางการเรียน รวมทั้งบริบทของ การจัดการเรียนการสอนที่ไม่เหมาะสมก็ส่งผลไม่ดีต่อคุณภาพโดยรวม พฤติกรรมที่เกิดขึ้น ทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็นผลสืบเนื่องจากการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะในขั้นตอนการใช้หลักสูตร ที่เป็นทางการ (Formal Curriculum) ในการจัดการเรียนการสอนโดยครูเป็นผู้ใช้นั้น ได้เกิด ปรากฏการณ์ของหลักสูตรขึ้น ซึ่งในแวดวงการจัดการศึกษาไม่ได้มีการให้ความสำคัญกับ ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเท่าที่ควร หนึ่งในปรากฏการณ์ของหลักสูตรนั้น คือ หลักสูตรแฝง (Hidden Curriculum)

Snyder (1986 : 27) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรแฝง ผลการวิจัยที่เด่นชัดว่า หลักสูตรแฝงเป็นหลักสูตรที่ไม่เป็นทางการซึ่งแอบแฝงอยู่ในสภาพบรรยากาศ และนักเรียน สามารถเรียนรู้จากการตีความหมายจากสภาพบรรยากาศนั้น โดยที่ครูไม่รู้ตัวหรือไม่เจตนาที่จะ สอน สภาพทางอารมณ์ ความรู้สึกของนักเรียนส่วนหนึ่งเป็นการเรียนรู้ผ่านการตีความหมาย สภาพบริบทของการจัดการเรียนการสอนของครูจึงเป็นหลักสูตรแฝงที่สำคัญ ซึ่งเมื่อเกิดขึ้น แล้วจะมีผลกระทบมากมายทั้งด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ซึ่งถ้าเป็นเรื่องที่ไม่พึง ประสงค์แล้วจะมีผลต่อเนื่องถึงสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนได้และจากผลการศึกษาของ Snyder ยัง ได้ผลสรุปว่าไม่มีหน่วยงานทางการศึกษา สถาบันทางการศึกษาหรือสถานศึกษาใดที่ไม่ปรากฏ หลักสูตรแฝง หลักสูตรแฝง (Hidden Curriculum) เป็นหลักสูตรประเภทหนึ่งที่กำหนดขึ้นโดย มิฐานคติบนความเชื่อว่า ผู้เรียนนั้นเรียนรู้สิ่งอื่นอีกหลายสิ่งนอกเหนือจากที่สอน ในหลักสูตร สถานศึกษา (ชนิดา รักษ์พลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2549 : 130) ซึ่งในการจัดการศึกษา ของสถานศึกษานั้นได้บูรณาการซึ่งกระบวนการแฝง (Laten Process) ที่ส่งผลต่อผู้เรียนใน หลายๆ เรื่อง เช่น ลักษณะนิสัยในการเรียน การมีความเคารพในตัวเองของผู้เรียน ตลอดจนถึง ทัศนคติและการใช้ชีวิตในสังคมของผู้เรียน โดยเรียกการเรียนรู้ในลักษณะนี้ว่า การเรียนรู้ คู่ขนาน(Collateral Learning) หลักสูตรแฝงจึงเป็นการเรียนรู้ที่ไม่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า หรือ มิได้เสนอไว้ในหลักสูตรที่เป็นทางการเป็นสิ่งที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จากทั้งภายในและ ภายนอกห้องเรียนเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายในตัวของนักเรียน อาจเป็นสิ่งที่สถานศึกษา ต้องการหรือไม่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนก็ได้ ทั้งนี้การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในผู้เรียนแต่ละคนอาจ แตกต่างกันได้ถึงแม้จะอยู่ในสถานการณ์เดียวกัน

หลักสูตรแฝงนี้อาจมีทั้งทางบวกและทางลบต่อการเรียนรู้ ทักษะคิด ค่านิยม การถ่ายทอดทางสังคมของผู้เรียน ซึ่งภูษิต บุญทองเถิง. 2549 (24-32) ได้ศึกษากระบวนการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ที่มีการควบคุมกำกับหลักสูตรแฝงเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์เนื้อหาวิชา ด้านทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์และด้านสภาวะทางอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วย ความวิตกกังวล ในการเรียนและเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ทำให้ได้กระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสามารถเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด

วรรณิ ชัยเฉลิมพงษ์ (2547 : 103 - 225) ได้ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุเพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยของหลักสูตรแฝงที่มีผลต่อลักษณะทางวิชาชีพของนิสิตนักศึกษาเภสัชศาสตร์ เพื่อเปรียบเทียบอิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อหลักสูตรแฝงและลักษณะทางวิชาชีพของนิสิตนักศึกษาเภสัชศาสตร์ในแต่ละชั้นปีและเพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษาและการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาเภสัช พบว่า หลักสูตรแฝงที่เกิดขึ้น กับนิสิตนักศึกษา เภสัชศาสตร์ ประกอบด้วยการเรียนรู้เรื่องการรู้จักตัวเอง ความเป็นผู้นำวิถี การเรียนในมหาวิทยาลัย ทักษะติดต่ออาจารย์ และทัศนคติต่อวิชาชีพ 2) รูปแบบที่ทดสอบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ประกอบด้วยตัวแปรภายนอก 3 ตัว ตัวแปรแฝงภายใน 2 ตัว และตัวแปรสังเกตได้ 23 ตัว โดยปัจจัยส่วนบุคคลของผู้เรียน สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน มีผลต่อหลักสูตรแฝงและลักษณะทางวิชาชีพ และมีผลทางอ้อมต่อลักษณะวิชาชีพผ่านหลักสูตรแฝง สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนมีผลทางตรงต่อหลักสูตรแฝงมากที่สุด หลักสูตรแฝงมีผลทางตรงต่อลักษณะทางวิชาชีพมากที่สุด สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนมีผลทางตรงต่อหลักสูตรแฝงและลักษณะทางวิชาชีพในลำดับรองลงมาอิทธิพลทางตรงที่หลักสูตรแฝงมีต่อลักษณะทางวิชาชีพในชั้นปีที่ 4 และ 5 มีขนาดอิทธิพลมากกว่าอิทธิพลทางตรงที่หลักสูตรแฝงมีต่อลักษณะทางวิชาชีพในชั้นปีที่ 1, 2 และ 3

สรุปว่างานวิจัยของทั้งสองท่านล้วนมีส่วนเกี่ยวข้องและให้ความสำคัญกับหลักสูตรแฝงและเชื่อว่าหลักสูตรแฝงมีผลต่อการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิจัยศึกษาเกี่ยวกับปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลสูงสุดของการสอนต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. บริบทของการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีปรากฏการณ์และความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ใดบ้าง
2. ความคาดหวังและการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครูในด้านใดบ้างที่เกิดจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
3. ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะด้านใดบ้างที่เกิดหลักสูตรแฝง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปรากฏการณ์และความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
2. เพื่อศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
3. เพื่อศึกษาหลักสูตรแฝงที่เกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
 - ครูและนักเรียนใน โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษา ในเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้แก่
 - 1.1 ครูในโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 11 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลกิตติยา โรงเรียนหลักเมือง โรงเรียนอนุบาลกันทรวิชัย โรงเรียนท่าปะทายโนนคูม โรงเรียนเทศบาลบูรพา โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม โรงเรียนมัธยมชาลวิทยา โรงเรียนผดุงนารี โรงเรียนมหาวิชานุกูล โรงเรียนเกิ่งวิทยานุกูล และโรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย จำนวนครู 35 คน ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
 - 1.2 นักเรียนในชั้นเรียนของครูที่ถูกเลือกในข้างต้น จำนวน 80 คน ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เนื้อหาการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีเนื้อหาการวิจัยเกี่ยวกับปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทของการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากร เพื่อการเรียนรู้ ด้านแบบแผนการปฏิบัติ และด้านภาษาสัญลักษณ์

3. ระยะเวลาในการวิจัย

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 – 25584

4. บริบทพื้นที่วิจัย

- 4.1 โรงเรียนอนุบาลกิตติยา
- 4.2 โรงเรียนหลักเมือง
- 4.3 โรงเรียนอนุบาลกันทรวิชัย
- 4.4 โรงเรียนท่าปะทายโนนตูม
- 4.5 โรงเรียนเทศบาลนุรพา
- 4.6 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม
- 4.7 โรงเรียนมัธยมชาญวิทยา
- 4.8 โรงเรียนผดุงนารี
- 4.9 โรงเรียนมหาวิทยาลัยอนุกุล
- 4.10 โรงเรียนแก่งวิทยานุกุล
- 4.11 โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย

นิยามศัพท์เฉพาะ

หลักสูตรแฝง (Hidden Curriculum) หมายถึง สิ่งที่นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการรับรู้และตีความหมายไปเองผ่านสภาพบรรยากาศของการเรียนการสอน โดยที่ครูไม่ได้ตั้งใจหรือไม่ได้เจตนาแต่มีผลกระทบที่ลึกซึ้งซึ่งส่งผลต่อสภาวะทางอารมณ์ความรู้สึกของนักเรียน

ปรากฏการณ์ของหลักสูตร หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นพร้อมๆ กันในการนำหลักสูตรที่เป็นทางการลงสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วยสิ่งที่เกิดขึ้นในบริบทของการจัดการเรียนการสอนในองค์ประกอบ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ ด้านแบบแผนการปฏิบัติ และด้านภาษาสัญลักษณ์

บริบทของการจัดการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เช่น สภาพทางจิตใจ ความรู้ทางวิชาการรวมถึงแบบแผนการกระทำ การแสดงออกทั้งทางด้านคำพูดหรือการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ของผู้สอน สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกตัวผู้เรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนด้วยกันเอง สภาพของห้องเรียน โดยการจัดการเรียนการสอนภายใต้องค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสิ่งแวดล้อม สื่อทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ ด้านแบบแผนการปฏิบัติ และด้านภาษาสัญลักษณ์

ความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ หมายถึง โอกาสของการเกิดขึ้นของแต่ละปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นตั้งแต่บ่อยครั้งจนถึงทุกครั้ง

ความคาดหวังของครู หมายถึง ผลที่ครูต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนหลังจากการจัดการเรียนตามบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

การรับรู้ของนักเรียน หมายถึง สิ่งที่นักเรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการตีความหมายจากปรากฏการณ์ต่างๆ ในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

หลักสูตรแฝงทางบวก หมายถึง สิ่งที่นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการรับรู้และตีความหมายไปเอง โดยที่ครูไม่ได้ตั้งใจหรือไม่ได้เจตนา แต่มีผลที่ลึกซึ้งซึ่งส่งผลดีต่อตัวนักเรียนหรือทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดความเข้าใจที่คงทนทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนรู้และคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนสูงขึ้น

หลักสูตรแฝงทางลบ หมายถึง สิ่งที่นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการรับรู้และตีความหมายไปเอง โดยที่ครูไม่ได้ตั้งใจหรือไม่ได้เจตนา แต่มีผลกระทบที่ลึกซึ้งซึ่งส่งผลไม่ดีต่อตัวนักเรียนซึ่งอาจทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียน ไม่สนใจเรียน หรือไม่อยากเรียน อันส่งผลไปถึงผลการเรียนทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนรู้และคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนลดลง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบลักษณะของหลักสูตรแฝงที่แฝงอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
2. ได้ประโยชน์ต่อครูผู้สอนในการพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง เพื่อไม่ให้เกิดหลักสูตรแฝงในเชิงลบ
3. ได้ขยายขอบเขตองค์ความรู้ของหลักสูตรแฝงให้แพร่หลายโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้ที่ทำหน้าที่ในการจัดการศึกษา

4. ได้เสริมสร้างความตระหนักถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากหลักสูตรแฝงให้กับครู บุคลากรทางการศึกษาและเป็นแนวทางในการควบคุมกำกับหลักสูตรแฝงในบริบทของการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อไป